

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (insetate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptuj v gledališkem poslopju. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Stev. 14.

V Ptuj v nedeljo dne 10. julija 1904.

V. letnik.

Našim cenjenim naročnikom.

Prvo polletje je sedaj minolo. Prosimo toraj tiste naše naročnike, ki nam naročnino še dolgujejo, da blagovolijo nam dolžni znesek takoj vposlati, ker bi drugače bili primorani, določiljanje lista ustaviti. Vsakdor želi svoje imeti, toraj tudi Vi nam ne boste naše uljudne prošnje zamerili.

Upravnništvo „Štajerca“.

Volitve v četrti kuriji za deželni zbor štajerski.

Kakor je večini naših cenjenih čitateljev že najbrž znano, ustanovila se je v novešem času za deželnozborske volitve nova kurija, po številu četrti, ki ima pravico izvoliti v deželni zbor osem novih poslancev. Do letošnjega leta je štel štajerski deželni zbor 63 članov, in sicer so imeli v njem tri zastopnike dostojanstveniki, to so graški knezoškof, mariborski knezoškof in pa vsakokratni rektor graške univerzitet, ki se ne volijo, ampak njim je sedež v deželnem zboru že zagotovljen vsled njihovega dostojanstva ali visoke službe. 60 pa je voljenih poslancev. Veleposestniki jih imajo pravico izvoliti 12, mesta, trgi in trgovinske zbornice 25, kmečke občine pa 23 poslancev.

Zanaprej pa bo deželni zbor štajerski štel 71 članov; k poprejšnemu številu pride namreč osem novih voljenih poslancev iz četrte občne kurije. Hočemo tukaj nekaj točk iz tozadavne postave z dne

11. aprila 1904, deželni zakonik šte. 15, s posebnim ozirom na Spodnji Štajer, našim čitateljem nekoliko natančneje razjasniti.

Zavsem ima si razdeliti četrti kurija deželo na osem okolišev, od katerih pridejo na Spodnji Štajer trije, namreč:

1. **mariberski okoliš**, ki obstoji iz sodnijskih okrajev Arvež, Slov. Bistrica, Cmurek, Ivnik, Maribor, Marnberg in Radgona;
2. **celjski okoliš**, obstoječ iz sodnih okrajev Čelje, Slov. Gradec, Gornji grad, Konjice, Laški trg, Šoštanj in Vransko; in
3. **ptujski okoliš**, ki obsega sodnijske okraje Brežice, Kozje, Št. Lenart, Ljutomer, Ormož, Ptuj, Gornja Radgona, Rogatec, Sevnica in Šmarje.

Vsak teh okolišev ima pravico (kakor tudi ostalih pet) voliti po enega poslanca. Voliti sme vsaki samopravni možki, ki je avstrijski državljan in je dovršil 24 leto; vsak, ki ni kakor drugače od volilne pravice izključen in ki biva do dneva razpisane volitve najmanj 6 mesecev v eni in isti občini. Avstrijski državljan je vsak, ki ima v eni ali drugi kronovini avstrijski domovinsko pravico. Te pa so sledeče: Nižje in Gornje Avstrijsko, Štajersko, Koroško, Solnograško, Tirolsko, Predarlško, Kranjsko, Istrija, Češko, Moravsko, Šlezija in Galicija. Vse une osebe, ki nimajo v enej ali drugej teh dežel domovinske pravice, so od omenjene volitve izključene. Ženske ne smejo voliti, ne osebno in tudi ne po kakem zastopniku.

Nadalje so izključene od volilne pravice vse aktivne vojaške osebe; osebe, ki imajo varuha, ali so pod kuratelo; osebe, katere se vzdržujejo v zavodih

za uboge ali pa so se v zadnjem letu pred volilnim dnevom tamkaj vzdrževale, — sploh vse osebe, katere ima občina ali javna dobrotljivost na skrbi. K tem pa se ne prištevajo une osebe, ki uživajo podpore iz bolniških blaganj (Krankenkasse), prihodke ali rente vsled nezgod, rente za invalide, oproščenje šolnine (Schulgeldbefreiung), darovanje šolskih potrebščin in štipendije ali pa podpore zaradi velike nesreče ali nime; izključene so osebe, ki so v konkuru, dokler traja konkurzno razpravljanje; osebe, ki so izključene zaradi njim pripoznanih kazni tudi že od drugih volitev.

Voliti sme vsak volilec le v enem okolišu, in sicer v tistem, v katerem stanuje. Volitev se bode javno oklicala in v vsaki občini z lepaki naznanila.

Volilo se bode v vsaki občini posebič, katera ima po zadnjem ljudskem štetju najmanj 400 prebivalcev. Manjše občine združile se bojo s sosednjimi v posamezne skupine, katere ima deželni namestnik določiti. V občinah z veliko obsežnostjo ali z neugodno lego sme določiti deželni namestnik več volilnih prostorov, toda v eni katastralni občini sme biti le eno volišče.

Imenik volilcev mora sestaviti občinski predstojnik in sicer po abecednem redu v dveh izvodih; enega mora vposlati okrajnemu glavarstvu, drugega pa položiti na izpregled, kar se ima vsled tozadavnega oznanila na občinski tabli volilcem naznaniti. Pogled v ta imenik je vsakomur dovoljen, ne gledé na to, ali je volilec ali ne.

Reklamirati sme vsakdo, ki misli, da se mu je prikrajšala volilna pravica, in nasprotno ima vsakdo, ki je v imeniku zapisan, pravico zahtevati, da se izbrišejo osebe, ki nimajo volilne pravice. Reklamirati sme se pri občinskem predstojniku, in sicer ustmeno ali pismeno. Koleka ali štempeljna ni treba k temu. Obrok za reklamacije se konča osmi dan potem ko se je v občini naznanilo, da je imenik volilcev na izpregled položen. Proti odločbam okrajnega glavarstva se sme pritožiti na ces. kr. namestništvo v Gradcu in sicer najpozneje tri dni po sprejemu dotičnega razsodila. Tudi ta pritožba je koleka prosta ter se ima vložiti pri občinskem predstojniku. Proti razsodilu ces. kr. namestništva se ne sme rekurirati.

Vsak volilec mora dobiti v roke izkaznico (Legitimationskarte) in pa glasovnico (Stimmzettel); kdor teh ni prejel, naj ju zahteva od občinskega predstojnika ali pa od okrajnega glavarstva. Na dan volitve naj se poda vsak volilec **pravočasno** na volišče ter vzame seboj izkaznico in uradno kolekovano glasovnico, na katero naj že preje doma napiše krstno in družinsko ime, opravek in bivališče tistega kandidata, kojega misli voliti. Kaj drugega se na glasovnico ne sme pisati, sicer bi svojo veljavnost izgubila.

Volilna komisija ima obstati iz občinskega predstojnika, oziroma njegovega namestnika, treh udov, katere ima pravico voliti dotični občinski zastop ter iz treh nadaljnjih članov, koje imenuje volilni komisar izmed zbranih volilcev.

Volilnega komisarja odpošlje na volišče ces. okrajno glavarstvo. Ta ima na volišču skrbeti za in red ter postavno postopanje; vsakojaki nepostan korak ima komisar takdaj zavrniti. Predsednik volilne komisije mora pred volitvijo zbranim volilcem razjasniti, kdo da ima pravico voliti in kako se voliti opomniti jih pa tudi mora, da ima vsakteri glasovnico po svojem lastnem prepričanju ter se izogibati vsakteri sebičnih postranskih namenov. Na predsednikov postopajo volilci posamič pred istega ter mu izročé glasovnice.

Ako je kdo, ki je zapisan v volilnem imeniku izgubil izkaznico ali pa je po pomoti ni prejel, tedaj zamore le v tem slučaju voliti, če mu prizna komisija ud volilne komisije volilno pravico, ali pa če zamore dopričati svojo pravico s pričami, ki so komisiji osebno znane. Namesto neporabne ali izgubljene glasovnice zamore dobiti na dan volitve od volilnega komisarja nova.

Volitev se prične ob določeni uri negledé na število došlih volilcev ter se spet zaključi ob določeni uri od volilnega komisarja.

Izvoljen je tisti kandidat, ki je dobil več kot polovico vseh glasov, ki so se v dotičnem volilnem okolišu oddali. Ako se to ni zgodilo, tedaj mora vršiti ožja volitev, ki ima odločiti med tistimi kandidatom, ki sta dobila največ glasov, toraj se glavni volitvi izkaznica ne sme zavreči, ker se zamore rabiti še za ožjo volitev, za katere se sicer izdajé nove glasovnice ne pa tudi izkaznice. Pri ožji volitvi se sme na glasovnico zapisati le ime enega od med tistih dveh kandidatov, ki sta dobila pri glavni volitvi največ glasov. Glasovnica, na katerej bi stalo kakščno drugo ime, bila bi neveljavna.

Te volitve bodo se na ta način vršile direktno in tajno. Glasovnica vsakega posameznega volilca odajala se bo spognjena v volilno urno (posodo). Še ko se so oddali vsi glasi, se bojo tisti od volilne komisije prešteli, kolikor jih pride na enega ali drugega kandidata. Voliti pa mora, kakor smo že to poročili, vsak sam. Kdor bi z namenom proti tej določbi ravnal, bil bi kaznovan. Na volišče se toraj poda vsak sam ter tamkaj pokaži, da si ponosen na svojo pravico ter da se svoje vrednosti tudi zavedaš.

Malomarnost in brezbriznost nikjer ni umestna najmanj pa v naših političnih zadevah. Kdor mlačnež, ta je podoben navidezno mrtvem, v katerem še sicer tli življenje, a znaki življenja se ne vidijo. — Vsak volilec naj voli po svoji lastni pameti in po lastnem prepričanju. Ne pustite se nikogar pregovarjati ali celo zapovedovati. Bodite neodvisni, samostojni možje, ne pa veše in mevže, ne vredni možkih hlač. Vsak posamezni volilec naj misli, da je ravno od njegovega glasa zmaga odvisna. Toraj pozor in korajža! Kandidate za to volitev tedaj demo prihodnjič naznanili.

Kaj

Jar

rimsko-
je škof
skem.

ki ne v
bil neda

avdijenc
drugim

prosil,
pred kr

duhovšč
sv. oče

„Ši

moder

bi se t

nasvetih
patrijarh

prepirov
ščino, iz

so obča
hovo ne

tem ali

jim po

takoj m

njegoven
duje. Sa

ljanske

bi mu p

mešati,

zgubiti,

svojega

To pr

jansk

ščino v

s ploš

Da

nam ni

poštenem

tej zade

temu, ka
tisočero.

Vojsk

Rusl

trpelo ve

je tako s

ponskih

držati v

diwostok

3 velike

postale z

zgodilo p

istega dr

dve večji

več manjši